

xxi. q. vi. de lapsis. **N**one aut. cessans... intellexerit qd hic dicitur...

Non liceat. ingratitudinis. ecce qd ingratitudo aboletur p ingre-

alias monachos sit pfectus no requi- ritur in eo omni- moda regulari- tas. vt. xvi. q. i. legi monachos...

Quod itra. an. os. aut. est adul- tus qui intrat mo- nasterium aut im- putes. si adultus...

Quod licet. parentibus. liberos. su- os ad solitaria vita transeun- tes abstrahere de monasterio

portone picipiant reliqua substancia monasterio optente. **I**n auten- tico de moachis osti tutoe. v. i. colla

Nunc aut cu mona- tus factus esse hoc ipso res suas omnes obtulisse videatur si pns testatus non sit. Exinde iudicio ei9 cessante lege disponitur vt si libe- ros habet i quos aut nichil aut mi- nus legitima portoe quoquo modo donadi titulo otulerit eatenus sub- stantie monasterio destinate detraha- tur. ne quid coringat circa liberos iniquum. **I**tem ex nouella.

Non liceat. pentibus. liberos. vel. liberis. pentes. ab hereditate sua repellere monachos factos. quam uis du laici fuerat i causas igratita dimis inciderint. **I**tem.

Non licet. parentibus. liberos. su- os ad solitaria vita transeun- tes abstrahere de monasterio

Incipit causa vicefima.

Duo puericie an- nos agentes a pentibus moaste- rio editi sunt. vn9 iuit9 alter spontane9 cucul- la induit. ad a- nos pubertatis venientes inuit9 ad secularem militiam redit. spontane- us monasterium districtius petit. **H**ic primum queritur. si in pueri- cie traditi annis cogantur religio- nis ppositu tenere. **S**ecundo si pter voluntate pentu tonsura vel religio- nis vestem quis in puericia accepit an possit sibi detrahi an no. **T**er- tio q pter voluntate ppria cuculla in- duerit an cogatur ea retinere an no. **Q**uarto si ab vno monasterio in aliud districti9 liceat alicui transire.

trahat a patre vel tutore. vt. q. ij. puella. hoc tñ scias qd fin. b. si do- li capax e ingressus monasteriu siue p se siue p auctate pris dūmoco n fuerit coact9 ammodo no pt exire licet no puenerit ad annos puber- tatis. q: cum toli capaces se pnt obligare diabolo. vt ex de talle. pu- c. pueris. multo fortius deo. **I**te cum in mrimomo carnali malicia sup- plet etate. vt ex d. talspon. ipu. d. ill. g. et i spuali. greg. refere i dialo- go de qdaz puero nouem q nutrice sua gūidauit. alij dicūt q nemo ob- ligatur voto ante legitimā etatem. nec e sil' d mrimo mio carnali. qz ibi obligat tñ homi et illud vinculum dissoluitur salte3 mote. sed vinculu spuale morte non dissoluitur. ar. xx. xij. q. vij. licite. h. hodie pualet opi- mio. h. vt ex de re- gula. postulasti. Jo. h. certe pica- la q h dicebat e subtrahā. bareh.

Quod intra annos **O** puericie traditi cu adulti fuerint liberu habeant ar- bitriu manedi vel discededi pbatur auctoritate octaue sinodi in qua sic statutū e. **Virginitatis pfectio quo- firma tpe firma esse incipiat**

Firma tpe firma esse incipiat aut tuc erit pfectio. **Virginitatis** ex quo adulta iam etas esse ce- perit et que solet apta nupcijs depu- tari ac pfecta. **S**i virginitatis pfectio tunc esse firma incipit cum etas cepit esse adulta et religionis pfectio. tuc demu debz esse firma cu ad adultā etatē puentū fuerit. sed hic de illa professione agitur que in annis puericie pprio arbitrio deo of- fertur quam no offirmat pentū con- sensus. Ceterum q a pentibus deo of- fertur pfectio inuolatam suari o- portet. **V**nde scribit greg. ad au- gustinu angloz epm. **Nō licet de moasterio egredi que p vel mat- er infra annos infantie ibi fecerit**

Addidistis adhuc **ordmari.** qd si pater vel mater filiu filiaz ve intra septa monasterij in infātie annis sub regulari tradiderint dis- ciplina. vtrum liceat eis postq ad pubertatis moleuerint annos egre- di et matrimonio copulari. hoc om- nino deuitamus. qz nefas e vt obla- tis a parentibus deo filijs voluptatis frena relaxetur. **I**te ex oculis to- letano. iij. **A**ut ppria pfectio a pa- terna deuotio moechum facit

Monachus a paterna deuotio aut ppria pfectio facit. quicqd ho- rum fuerit alligatu tenebit. p inde hijs ad mudū reuerti intercludim9 aditu. et omnes ad seculū interdici- mus regressus. **I**tem isidorus **I**n monasterio ppetuo maneat qui a parentibus ibi traditi fuerint.

Quicqz a pentibus pprijs i mo- nasterio fuerit delegatus no- uerit se ibi ppetuo mansuru. nā an- na samuele puerum suū natū et ab lactatum deo pietate obtulit. qui in ministerio tēpli quo a matre fue- rat deputatus pmanit et vbi ostitu- t9 e dehuuit. **E**x registro greg.

Quia autem in insulis dura e congregatio monachorum.

go de qdaz puero nouem q nutrice sua gūidauit. alij dicūt q nemo ob- ligatur voto ante legitimā etatem. nec e sil' d mrimo mio carnali. qz ibi obligat tñ homi et illud vinculum dissoluitur salte3 mote. sed vinculu spuale morte non dissoluitur. ar. xx. xij. q. vij. licite. h. hodie pualet opi- mio. h. vt ex de re- gula. postulasti. Jo. h. certe pica- la q h dicebat e subtrahā. bareh.

Firma cepit. nō itelligas cu cepit attingē. xiiij. annū masculo. vel femina. xij. annuz. sed cu iam e in fine. xiiij. anni vel duodecimi.

Addidistis. h. tria capi- tula itelligas d il- lis q post adultaz etatē ofensū acco- modauerit h. h. i- telligit de toli ca- pacibus.

Mater. vidz. qd possit mater trahē filiu suū re- ligioni. vt. q. e. q. cūqz. q n vidz cu nō habet ipm i po- testate. vt mlti. d. atopē. g. femine. legas g. vel. p. et.

Infātie. id e puericie.

Pubertatis. s. xxvij. di. de hris. qd. h. loqē d sectā.

Deuota. ribz m9. ex istis. c. suz mūt qdā scilicet er- roris sui et dicunt sufficē solā obla- tōz pris ad is vt qd moachus fiat. vt ex de reg. sigfi- catū. et. c. ad is. h. eis obuiat. q. e. il- lud. et. e. cum si m9. h. itelligas i- sta. c. qn i adulta etate offerūt. et sic iterptat ea cle- mens. ex. e. cū vi-

Mona rum ehū. deuoto et filij spontanea pfectio supple-

Pfectio. p se. Sicilqz. ob- luit. sola

oblatio non sufficeret nisi ipse postea ratum habuisset. sed quare in baptisimo cogitur seruare pactu pentu et non in voto. q. ibi recipit sacramentu vnde illud cogit huare. vt. xv. di. de iudis. Itē q. in baptisimo p̄t puer per aliū obligari. vt. de o. di. iij. baptisimi vicem.

Quem p̄genitores cepit. ar. q. p̄dicatur alicui per factū sicut p̄ dē. et qd non refert an factis an dictis tēclaret quis volūta- tem suā vt. ex. de ap. dilecti. et. xxij. q. v. caucte. sic. ex. de regu. vidua. r. xxvij. di. q. iter/rogasti.

Delle. adul- te. sed. fm. h. tolli capaces. clemens vidē tū intelligit hoc capitulum de adultis. ex. de res. gu. cum virum.

Calcar. si. xx. vij. q. i. c. ij. v. si enim.

Sicut. offēsi- ons. p̄pter deli- ctum enim cogit- tur quis intrare mōsteriū. vt. xvi. q. vi. de lapsis. l. di. si ille. et. lxxi. di. dē. et. c. si qd clericus. r. xxij. q. ij. amonere. et si certū tps ei nō p̄figitur nūquid p̄petuo ibi mane- bit. vidē q. sic. vt. lxxi. di. si quis clericus. et seruus qui sine p̄mittōne tempis ponitur i vinculis p̄petuo ibi esse videt. vt. c. de penis. fu. ar. cōtra. ij. q. i. in primis.

Fud. vt. xv. vidē q. habeat. xv. annū p̄ deli- beratōne an velit manere an rece- dere. nam ante nō potuit deliberare cum nec ante hab- buit discretiōne. vidē enī ecclia cir- cūuenire homies si aliqs cogere manē cum eis qui nūq̄ deliterauit. nam etiā illicitis datur alicui dilata- tio mēsis. vt. i. q. i. constat. de. tū videt eis dare tri- duū. ex. e. ad no- stram. vel saltem omnes iducie de- berēt eis dari ad loquēdū cum ami- eis r̄ opponēdas. larcinulas. vt. ff. ex quibz ca. ma. ad hostibz. s. vl. ecclia vidē q. mi- chit tempis habe- bit nā cū canō cō- parat contractum quo quis obligat- tur homini obli- gationi dīne. vt.

etiā pueros in eisdē mōsterijs ante. xxvij. annoz tpa suscipi prohibe- m9. vel si qui sunt tua eos expiētia auferat et in vrbe romanā trasmit- tat. hoc r̄ in palmaria alijsq̄ insulis te per omnia volumus custodire.

Item ex ocilio triburiensi **Qui a p̄genitoribz mōsterio traditus est**

Quem de eo egredi non valet progenitores ad mōsterium tradiderūt et in ecclia cepit canere et legere nec vxores ducere nec mo- nasteriū deserere poterit. sed si dis- cesserit reducat. si tōsurā dimiserit rursus tondatur. si vxorē vsurpa- uerit dimittere opellat. **Ex peni-**

Infās p̄ tēiali theodori. infante p̄t dari in monasterio quauis aliter vocatus sit tū melius ē votū soluere. Similiter et pecora si necesse est equali precio sunt redi- menda. **Ex** hīs auctatibus colli- gitur q̄ paterna professio pueros tenet obligatos. nec licebit eis a p̄- posito discedere quod paterna deuo- tōne in puerilibus annis suscepim.

Sed obicitur illud leonis pape. **Non liceat puellis nuptias eligere que spontanea voluntate virginitatis susceperunt propositum.**

Delle que nō pentum coacte impio sed spōtaneo iuditō r̄- ginitatis p̄positū atqz habitū susce- perint. si postea nuptias elegerint p̄- uaricantur. etiā si nondū eis osecra- tio accessit. cuius vtiqz munere nō fraudaretur si i p̄posito p̄manerēt. ambigi vero nō p̄t crimen magnūz admitti vbi et p̄positum deseritur r̄ osecratio violat. Nā si humana pa- cta nō p̄nt impune calcari quid de eis manebit q̄ corrupit federa di- uini sacramēti. **C**ū igitur i prin- cipio huius capituli dicatur puella que nō coacte impio p̄tū. datur intelligi. q̄ si coacte virginitatis ha- bitū sumpserint sine preuaricatione ipm deserere p̄nt. S3 puella h̄ nubi- lis intelligitur cuius vt i subsequē- tibus monstratur post. xij. annum li- berū est arbitriū. nec in electōe p̄- positi cogitur sequi pentū impiū. Sic et illud intelligendū ē qd ē statutū in sinodo habita ab eugēnio papa.

xxvij. q. i. c. ij. sed in strachu humano nō licet etiā in otinenti resurre. vt. c. de transac. q̄uis. ergo nec hic. ad is dicunt quidā q̄ si ante. xiiij. annos fecerit p̄fessionē statim cū p̄ vnū diem fuerit post. ānos. xiiij. in monasterio est ei factū p̄iudiciū. secus si nō fecit p̄ id qd est. qd re- gula. ad nram. melius credo esse dicendum q̄ si ante annos puberta- tis habuit discretiōne tantā aut p̄ se vel p̄ alios sciūssz q̄ statim essz

Extra voluntatē p̄riā retrufi mo- nasterijs non retineantur.

Sicut quā monasteria elegerūt a mōsterijs egredi nō p̄mittuntur ita hij qui inuiti sine iuste offēsi- nis causa sunt itromissi nō nisi volē- tes teneant. qz qd nō p̄tūt non ob- seruāt. Ideoqz tales osteradi sunt magis peccata. omittere q̄ plan- gere. sicut in decreto sanctissimi leo- nis ip̄e manifestissime continetur. libro. vij. **I**tem marcellus ip̄a.

Illud autē statuēdū esse celsi- m9 vt si i miori etate filij mo- nasterio oblati fuerit r̄ sacrā tōsu- rā vel velamia suscepim. dignū qdē duxim9 vt. xv. anno a p̄latis moni- tis r̄ verbis inq̄ranē vtrū in ip̄o ha- bitu p̄manere cupiāt an nō. Si ve- ro p̄manere p̄fessi fuerint vltorius p̄nēdī locū minime amplecti pos- sunt. Sim autē ad secularē habitū redeūdi licentia nullo mō denegēt. qz satis inutile est vt coacta hūicia dño p̄stentur. **V**elamen autē vir- gimibus imponi non licet nisi certis diebz. **V**nde gelasius ip̄a omni- bus ep̄is. **Nō nisi certis diebz vela-**

Deuotis mē imponat r̄ gimibus virgimibus nisi aut i epipha- niorum die aut in albis paschalibz aut in apostoꝝ natalibus sacruz velamē minime imponatur. nisi for- sitan sic d̄ baptisimo dictū est graui languore correptis. ne aut sine hoc munere de seculo exeant implozan- tibus nō negetur. Viduas autē re- lare pontificum nullus attemptet.

Tempus qz cōsecrationis eaz. similiter obfuetur. **V**nde greg- in registro. **An. lx. etatis sue annū** Vuēculas r̄ gies nō osecrēt fieri abbatissas vehementissime p̄hibem9. Nullaz itaqz fraternitas tua nisi sexagenariā r̄ ginē cui9 vi- ta atqz mores h̄ exegerint velare p̄- mittat. **I**tem ex ocilio carthagi- nensi. iij. **D**e eodem.

Sanctimoniales ante annum quadragesimū nō velentur. **I**te ex ocilio affricano. iij. **A**nte. xxv. annos virgines non consecrentur.

Dlacuit vt ante. xxv. ānos e- tatis nec diacones ordinētur.

obligatus vt tūc statim post annos. xiiij. sit obligat- tus si non osteradi- cat. sed si nec p̄ se nec p̄ aliquos po- terit scire aliqd d̄ obligatione ista tunc in. xv. anno sic inq̄rendū ab ip̄o an velit stare an nō. ab alijs enī nō est h̄ inq̄rēdū nisi ab illis qui p̄ se non p̄nt h̄ scire nec ab alijs h̄ di- dicerūt. Itē nūc quid p̄t aliqs pe- tere in integrum restitutiōez q̄ in. xv. āno inuauit religioz. ar. q. sic. ex. de regu. ad no- stram. h̄. non. qz non ē deceptus q̄ xpo se oiuixit. p̄te- rea qz i talibz cō- fess maior similit i m̄mōio. vt. ex. d̄ resti. ip̄o. ex. p̄te. **V**elamē. hic agitur quo tēpo virgines sunt ve- lātō vel osecrātō. Est autē quadru- plex velū scilicet velum. p̄fessionis osecrationis ordi- nationis p̄latis. velum. p̄fessionis imponitur tam v- ginū q̄ vidue dū tū sit. xij. annoz. vt. h̄. q. ij. puel- la. velū osecratio- nis ē q̄ tū virgi- nibz imponitur in. xxv. anno. vt. h̄. e. placuit. et. lxxvij. di. placuit. veluz ordinatōis quod imponebatur di- aconissis olim in. xl. anno. vt. h̄. e. sanctimoniales. velū p̄latis est qd in. lx. anno da- tur abbatissē. vt. h̄. e. inuēculas. h̄ p̄ hāc distinctiōne multa sedātur cō- traria. **D**euotis. i. e. p̄phanoz. tōne stū ē q̄ in talibz solēnitatibz tātū imponat. p̄t tū q̄ liber die comitū- co imponi. ex. de tēpō. ordi. c. i. **I**n albis. i. e. in tota septimana paschali. **P**ontificum.

sed ipsa met ab altari recipiat. vt. xvij. q. i. viduas que. vel recipiat a sacerdote vt. h. e. vidua. quidam tñ ex hoc capitulo dicebant qd nec eps nec presbr p̄ imponē velum vidue. nec obstat. eē qd metus causa. platū. nā ibi non dicitur qd velū imposuit sed qd imponere simulauit. similiter nō obstat. eē qui cle. vel v. s. fuluit. nam intelligunt illud de velo id ē de veste. qd ex hoc apparet qd dicitur in eadem dō. qd non fuit p̄fessa cum tñ p̄ illud velum intelligatur quis p̄fiteri cum sit velum professionis.

Iuueclās sexa gēariā apl's enī dicit vidua nō eligat minor. lx. annoz. xxi. q. i. quō. p̄ tñ h̄ ite illi gi qd sit sexagenaria nō etate h̄ per fectōne stinēte. .ij. q. vij. paulus. i. cō. aut erit virgo qd alit nō pot. sit esse hotatrix v̄ guntatis. vt. xx. vi. di. vna.

S Anāimonia les non velā tur. velo ordina z tōnis vt sit diaz conissa non ad oz dmem sed ad qd bam ministerium euangelium i ma turinis lectioibz nunciandi.

Placuit. n̄ fa lutēt solēmē dice dñs vobiscū. **U**dua vel mī mltro. ar. q. vtuz solenne p̄ fieri coram priua ta p̄sona. h̄ ad qd facit mulier p̄fessionem sacerdoti potius enim debe/ ret facere abbas tisse. sed h̄ idō fit qd femis nō licet imponere velum alicui. vt. h. e. q. ij. statumus.

Scriptis. non qd sit necessariā scriptura. sed vt scriptura p̄p̄a ob/ uiet qd qui contra venit. vt. i. q. vij. saluberrimum.

Aut signo. cū nescit scribere. **S**ubscriptioz ne. cū scit scribere **S**electo. h̄ velū accipiet ab altari. vt. xvij. q. i. viduas que. et. c. vidue q. .ij.

De hīs. h̄ querit. si pater vel

tutor possit reuocare filiū qui ingressus est religionem. dicas ergo aut pater est presens aut absens. si p̄ns postea nō p̄t contradicere. ar. liij. di. si seruus. si est absens vsqz ad annum et diē reuocare eum potest vt. h. e. q. ij. ita tamen vt iste annus melubatur infra legitīmā etatez. xij. vel. xiiij. annoz. nec peccat pater reuocando filiū nec filius peccat obe diendo magis patri qd deo. qd hoc facit auctoritate canonis.

Si in qualibet religionis tonsuram. hoc quantum ad filium. **R**eligionis. hoc quantum ad feminam.

Si in qualibet religionis tonsuram. hoc quantum ad filium. **R**eligionis. hoc quantum ad feminam.

Si in qualibet religionis tonsuram. hoc quantum ad filium. **R**eligionis. hoc quantum ad feminam.

Si in qualibet religionis tonsuram. hoc quantum ad filium. **R**eligionis. hoc quantum ad feminam.

Si in qualibet religionis tonsuram. hoc quantum ad filium. **R**eligionis. hoc quantum ad feminam.

Si in qualibet religionis tonsuram. hoc quantum ad filium. **R**eligionis. hoc quantum ad feminam.

Si in qualibet religionis tonsuram. hoc quantum ad filium. **R**eligionis. hoc quantum ad feminam.

Si in qualibet religionis tonsuram. hoc quantum ad filium. **R**eligionis. hoc quantum ad feminam.

Si in qualibet religionis tonsuram. hoc quantum ad filium. **R**eligionis. hoc quantum ad feminam.

Si in qualibet religionis tonsuram. hoc quantum ad filium. **R**eligionis. hoc quantum ad feminam.

Si in qualibet religionis tonsuram. hoc quantum ad filium. **R**eligionis. hoc quantum ad feminam.

Si in qualibet religionis tonsuram. hoc quantum ad filium. **R**eligionis. hoc quantum ad feminam.

Si in qualibet religionis tonsuram. hoc quantum ad filium. **R**eligionis. hoc quantum ad feminam.

Si in qualibet religionis tonsuram. hoc quantum ad filium. **R**eligionis. hoc quantum ad feminam.

nec virgines osecrēt vt lectores populū nō salutēt. **I**te p̄p̄a.

Virgines non valentur ante xv. annos nisi forte necessitate p̄clitantis pudicie virginis. et non sunt offerēde nisi in epiphania et sabbato pasce et in apostolorum natalicijs nisi causa mortis vr gente. **Q**uāuis autē vidue velari phibeantur. viduitatis tñ p̄fessio in scriptis ab eis ē faciēda. vestis qz p̄fessionī oueniens est eis tradenda qua vbiqz vtantur. **V**nde in toletano ocilio. x. **Professione viduatis faciāt et habitū religiōis suscipiāt q̄ castitatē suare pmittūt.**

Udua q̄ sancte religionis obtinere p̄positum voluerit sacerdoti vel ministro ad quē aut ip̄a venerit a quē ad se venire cōtigerit scriptis p̄fessionem faciat. a se aut signo aut subscriptōe notatam cōtinere se et religionis p̄positū velle et h̄ p̄heniter inuolante suare. tūc accepta a sacerdote vel ministro ap̄ta religionis et p̄fessionis veste. seu in lectulo quiescēs siue in quocūqz loco assistens cōstanter vtatur. nec diuersi coloris aut diuersē ptis eadem notabilis sit vestis. sed religio sa et non suspecta. **O I I**

De hīs vero qui preter voluntatem parentum tonsuram vel religiosam vestem susceperint sic diffinitur in x. ocilio toletano. **T**ōtura vel religiosa vestis i minori etate suscepta a parentibus irrita fieri potest.

Si in qualibz minori etate vel religionis tonsurā vel religio nī debitam vestē i vtroqz sexu filijs aut vn̄ aut ambo parētes dederint forte aut nolētibz aut nescientibus sese susceptā nō abdicauerint. mox visam i filijs sed vel corā se vel corā

Aut vn̄s. cum vn̄m tantum habet. sed nunquid si vn̄s parentum obtulit alter potest eū reuocare. ar. q. sic. quia quod omnes tangit rē. c. de auctori. prestan. l. vlti. et. lxvi. di. c. i. dici tamen potest qd si pater consentit quod mater nō potest eum reuocare. nisi velit dicere qd eque sit in potestate matris vt patris quantum ad hunc casū. vt. s. e. q. i. e. ij.

Ep̄o palamqz in uentū eosdē filios talia habere pmiserint ad secularē reuerti habitū ip̄is filijs qnqz p̄mitus non licebit. **S**i quicūqz tonsuram aut religiosam vestē aliq̄i habuerint mox ad religionis cultum habitūqz reuocētur. et sub strenua districtōne huiuscemodi obseruantie inseruire cogātur. p̄ntibz sane filios suos religioni tradere non amplius qd vsqz ad. xiiij. etatis annum eoz licētia poterit esse. postea vero an cum voluntate parentū an si sine de uotōnis sit solitariū votum erit filijs licitū religionis assumere cultum. Quisquis autēz vel abolitione tonsure vel secularis vestis assumptōne detectus fuerit attigisse transgressiōz et excomunicatōis cēsura accipiat et religioni semp̄ inheret.

Item ex ocilio triburiensi. **V**sqz ad ānos. xij. p̄ne voluntatis puella subiaceat arbitrio.

Puella si ante. xij. ānos etatis sp̄ote sua sacru velamen sibi assumpserit possunt statim p̄ntes eius vel tutores id factū irritū facere si voluerint. at si annū et diem dissimulando consenserint ulterius nec ip̄i nec ip̄a mutare poterūt. **S**i vero in fortiori etate adolecētula vel adolecens deo huire elegerit nō est potestas p̄ntibus phibendi. **V**elamen autē nulli sanctimonialium alteri imponere licet. **V**n̄ euticianus ip̄a ait. **N**ulla abbatissa vel qlibet sanctimonialis viduā vel puellā re-

Statuimus lare presumat. **S**vt si abbatissa aut qlibet sanctimonialis post hanc diffinitōnem in tātam audaciā prupit vt aut viduam aut puellā virginē velare p̄sumat. iudicio canonico vsqz ad satisfactōz subdat. **H**ac predicta auctate et paterna p̄fessione iubet

Morte. supple et filij osenserunt post adultā etatē

Non mox id est infra annum et diem. vt. h. e. p̄. vel mox id est cito potest sic ex. p̄ntē. ff. ad testatū. l. ij. q. i. ofesti. vel mox id est infra mensem. vt. i. q. i. constat. vel dic mox id est cito sit. xxxij. q. ij. mulier. c. quomō et quanto iudex. ab eo. aliquanto vsqz ad. x. dies. ij. q. vi. quotiens. et. c. anteriorum. alias mox id est vsqz ad duos mēses. ff. de re iudi. a diuo. aliq̄i extēditur vsqz ad tri. duum. vt. xxij. di. c. i. circa p̄n. q. lx. xij. di. nullū. qnqz ponitur p̄ quantū docungz. vt. ff. si certū. p̄. l. i. nec mireris si h̄ di. cō. mox qnqz am plizatur. qd hoc dictio diu quandoqz restringit. vt. lxij. di. lectis. et. lxv. di. de p̄sona.

Ad quartum decimum. et sic soluitur patria potestas post decimum quartum annum quantum ad religionis mgresum.

Puella. non sum voli capax sedm hūg.

At si annū. nisi ita longe sit mōasteriū vt infra h̄ tēpus nō possit inueniri. tūc mai9 spaciū habebit. ar. xvij. q. ij. si q̄s incozmtus. hu. tñ dicit qd factū narret. qd p̄t accidere. et sic pater reuocat votū filie sic et iuramentum reuocat. xxxij. q. ij. mulier. dōere talis tamen dat

annum. vt extra de regula. si quis. sed a quo tempore currit annū iste videtur qd a tempore scientie. vt. ij. q. vi. q. biduum. vel a tempore amomōnis. vt extra de concess. p̄ntem. et eccle. non vacan. quoniam. vel nunquid erit continuū ita qd cedat ignorantī. ff. de hīs qui nō. in fa. genero. credo qd incipiat a tpe scientie. ar. xvij. q. ij. si quis incozmtus. **N**ec ipsa. vsqz quo peruenerunt ab legitimam etatem. vt ex de spon. impu. de illis. **S**i vero in fortiori. i. post annos p̄nter tatis. **H**ac predicta auctoritate. s. e. in qualibet.

si ita est. ut isti dicunt. et secundum hoc est ar. q. post apertas attestaciones admittuntur alij testes super eodem capitulo quanto aliquid diminute probatum est. ut extra de consang. et affini. ex litteris. de is. dixi. iij. q. iij. §. i. et est. si. ij. q. v. mennam. Item habes hic q. testimo- nium patris auditur pro filio ad dirimendum matrimonium spiritua- le. ut extra qui ma. accu. pos. videtur. Item habes hic q. timor patris impedit matrimo- nium spirituale. li. cet. secus videtur i. matrimonio car/ nali. ut. ff. de ris. tu. sup. sed patre cogente. sed itel. lize de leui. coas. thone.

Quia nunq. h. qualiter de hac negatiua potuit iuramentu p. stare cu negatiua etiaz p. bari non possit. ut extra de p. ba. quom. contra. et extra de elec. bo. ne me. circa fin. nam anceps est p. iurium quod sit d. alieno facto. ut. ff. de in. lit. iur. videamus. h. sic. p. bari potest. q. quanto cu. q. volu. it illum fieri. mo. nachum ille nolu. it. et is sufficit ad probandam ne. gatiua. ut extra de p. ba. tercio.

Nullus ergo bonum. vite eter. ne remuneratoz. um. ut. xv. di. q. sincera. h. xxij. q. v. ad fitez. et sic cessat. xxij. q. vi. c. i. et. q. i. pat. et. s. xv. di. et. q. que sunt contra.

Religiosos. id e. regulares ca. nonicos. et sedm. hoc est consilium. vel die q. ex quo semel apparuit in veste religionis debet semp. religi. ose viuere. id est non penitus secu. lariter secundum. q. itelligit. extra de regul. o. sulti. in fi. dicuntur eni. no. soluz monach. i. vel regulares re. ligiosi sed etia. ele. ric. i. q. i. nullus itaq. et etiaz lai. ci. ut. xviii. di. si. qua. vidua.

Constituit. p. seuerare. no. ibi sed in alio mo. nasterio. ut extra de h. mo. venies. Cogatur. sed. quare hoc e. cu. ec. clesia non debeat. facere fraudem in suis contractib. ut extra de dona.

Sed demum ab insequentibus mona- chico habitu violenter est indutus asserens q. nunq. regulam aliquam promissit. neq. ego pater eius pallio altaris indutum illu obtuli. neq. a quoquam sacerdote vel abbate ut mos poscit benedictione pcepta re- gule vnq. se moachu s. b. i. e. t. u. futu- ru p. m. i. t. Sup. hijs omib. p. testa- t. e. p. fat. cleric. at. t. h. q. z. h. eo. t. p. e. tam dure ob. s. u. a. t. i. e. mo. a. c. h. i. c. a. intel. lexisset regula nunq. eundem filium suu labertu coegisset portare cucul- lam. Quia ppter osulte psalmogra- phi verba recolentes quib. volunta- rie se deo sacrificare p. n. u. n. c. i. a. t. et vo- luntaria oris sui b. n. i. p. l. a. c. i. t. a. fieri in co- s. p. e. c. t. u. d. e. i. o. b. s. e. c. r. a. t. p. s. e. n. t. e. ut dictu e. clericu noie labertu minime debe- re extimauim. sub tali violencia mo- nachu fieri. Quod enim quis no. eligit vel optat p. f. e. c. t. o. no. d. i. l. i. g. i. t. q. d. aut no. diligit facile o. t. e. m. i. t. nullum er- go bonu nisi volutariu. Idcirco et d. n. s. no. ferendam in via virgam p. qua violencia vlli inferatur p. cepit. Quia ppter consultius agitur si p. i. s. s. u. a. s. i. o. n. i. b. o. t. e. m. p. t. u. m. u. n. d. i. et amore dei p. d. i. c. a. d. o. q. v. i. o. l. e. n. t. i. a. m. i. n. f. e. r. e. n. d. o. ad celeste amores illu accenderitis. vnde omnium vestru caritati hanc nri aplatus madare decreuimus eplaz monentes atq. p. c. i. p. i. e. n. t. e. s. q. t. i. n. u. s. si ita veru est ut isti dicunt nullus eps vel abbas seu moachoz reliquorum ouet. moasticeis illu regulis inustu subiacere opellat. neq. v. l. l. o. m. o. fra- tres eius p. h. a. c. o. c. a. s. i. o. n. e. z. l. i. c. e. t. i. a. m. habeat paterna seu materna illum hereditate puare. sed vsq. du. s. i. m. a. i. n. s. p. i. r. a. t. o. e. o. p. u. c. t. u. s. p. p. r. i. a. v. o. l. u. t. a. t. e. regule se subdat. liceat eu a munda- nis et laicalib. remotu vagat. o. i. b. u. vel negocijs inter religiosos et ec- clesiasticos viros in canonica dege- re vita. Idcirco enim putamus qd. ab sit religiosos canonicos a scoz mona- choz co. s. o. r. c. i. o. s. e. i. u. c. t. o. s. q. z. v. n. u. s. q. s. q. s. i. m. a. p. l. m. p. p. r. i. a. m. m. e. r. c. e. d. e. m. a. c. c. i. p. i. et fm. s. u. u. l. a. b. o. r. e. m. Si vero epi- scopi vel abbatis p. m. i. s. s. i. o. n. i. b. u. i. l. l. e. c. t. i. aliqui tonsura vel religionis vestem suscepim. ipi quide in eo qd. cepunt p. m. a. n. e. a. n. t. res vero eoz hereditibus

per tuas. et contractus dolo initus nullus est ipso iure. ut. xv. q. vi. c. i. et. ff. de dolo eleganter. sed hic q. licet dolo h. d. d. e. r. i. t. causam con- tractu ipse tamen non est deceptus qui se xpo coniunxit. vel die q. h. potius imputandum est fatuitati sue q. dolo illius. ut extra q. me. cau- sa. cum dilectus. similiter contractum matrimonij non rescindit dolo. si. extra de conuer. coniug. ex parte. r. c. veniens. in fi. vbi propter de- ceptonem non re- tractatur ingref- sus. et est mirum q. in spualib. con- tract. dolo init. tenet. sed tract. metu initus non tenet cu. fm. leges penitus contrariu sit. nam fm. leges tractus dolo mi- tus null. e. metu init. tenet licz re- scindatur p. actio- ne q. met. causa. ff. q. me. causa. p. totu. Q. iij.

Quod vero ro. h. que hio d. t. e. r. m. i. n. a. t. u. r. s. x. i. x. q. i. i. n. s. u. m. m. a. Irgines. lo- quitur d. v. g. i. n. i. b. u. s. t. a. l. i. b. u. s. q. h. a. b. e. n. t. v. i. t. a. m. c. a. n. o. n. i. c. o. z. t. e. q. u. i. b. u. s. a. g. i. t. u. r. x. i. j. q. v. l. c. v. l. s. e. d. a. l. i. e. v. g. i. n. e. s. t. e. b. e. n. t. p. e. t. i. t. a. l. i. c. e. n. t. i. a. r. e. c. e. t. e. r. e. a. d. s. t. r. i. c. t. i. o. n. e. r. e. l. i. g. i. o. n. e. e. t. n. o. c. a. u. s. a. l. e. u. i. t. a. t. i. s. v. t. e. x. t. r. a. d. r. e. g. u. l. a. l. i. c. z.

Quod vero ro. h. que hio d. t. e. r. m. i. n. a. t. u. r. s. x. i. x. q. i. i. n. s. u. m. m. a.

Irgines. lo- quitur d. v. g. i. n. i. b. u. s. t. a. l. i. b. u. s. q. h. a. b. e. n. t. v. i. t. a. m. c. a. n. o. n. i. c. o. z. t. e. q. u. i. b. u. s. a. g. i. t. u. r. x. i. j. q. v. l. c. v. l. s. e. d. a. l. i. e. v. g. i. n. e. s. t. e. b. e. n. t. p. e. t. i. t. a. l. i. c. e. n. t. i. a. r. e. c. e. t. e. r. e. a. d. s. t. r. i. c. t. i. o. n. e. r. e. l. i. g. i. o. n. e. e. t. n. o. c. a. u. s. a. l. e. u. i. t. a. t. i. s. v. t. e. x. t. r. a. d. r. e. g. u. l. a. l. i. c. z.

suus restituatur. Unde in magu- cieni ocilio legitur. Restituatur re- redib. res eaz qui ab epis vel ab- batib. decepti comas deposuerunt

Constituit sane sacer iste con- uentus ut epi siue abbates q. no. in fructum aiaz sed i auariciam et turpe lucrum inbiantes quoslibet hoies circumueniedo totoderunt. et res eoz tali psuafione surripuerunt penitentie canonice vtpote turpis lu- cri sectatores sbiaceant. Idij vero q. illecti coma deposuerunt in eo qd. ce- perunt pseuerare cogatur. res vero eoz hereditibus reddat. O. III

Quod vero ab vno mona- stero in aliud districtius monachis transire sit libe- rum ex concilio triburienfi habetur in quo sic statutum est. No. sunt phi- b. e. t. e. h. g. i. e. s. s. a. c. r. e. q. c. a. u. s. a. r. e. l. i. g. i. o. s. a. l. i. u. d. m. o. n. a. s. t. e. r. i. u. a. d. i. r. e. d. e. s. i. d. e. r. a. n. t.

Irgines sacre si pro lucro aie sue ppter districtiore vita ad aliud monasteriu p. g. e. d. i. s. p. o. s. u. e. r. i. n. t. i. b. i. d. e. q. o. m. a. n. e. d. e. c. r. e. u. e. r. i. n. t. s. i. n. o. d. u. s. o. c. e. d. i. t. Si vero fuga discipline aliu locum queherint redire cogantur.

Quod aut de virginibus sacris hoc ca- pitulo statuitur de monachis etia. o. s. e. q. u. e. n. t. i. n. t. e. l. l. i. g. i. t. et de quolibz etia clericis. Sed obicit illud basilij. Vota monachi sine consensu abba- tis sunt irrita

Monachis si licet votu vouere sine ofensu abbatis sui. si aut vouerit fragedu erit. Item illud agathensis oci. Monachum null. suscipiat aut ordi- net absq. abbatis sui pmissu

Monachum nisi abbatis sui per- missu a voluntate ad alteru moaste- riu omigrantem nullus abbas suscipe- re aut retinere psumat. sed vbiuq. fuerit abbati suo sub auctate cano- num reuocet. Idcirco clericis sine omen- datione lris vel eplis epi sui licentia no. pateat euagandi. In moachis qz pntis sententia foma fuet. quos si h. o. z. increpatio no. emedauerit eos etia. v. b. e. r. i. b. u. s. s. t. a. t. u. i. m. c. o. l. t. e. r. c. e. r. i. S. e. r. u. a. d. u. q. e. d. e. m. o. a. c. h. i. s. n. e. e. i. s. a. d. s. o. l. i. t. a. r. i. a. s. c. e. l. l. u. l. a. s. l. i. c. e. a. t. a. o. g. r. e. g. a. t. o. n. e. d. i. s. c. e. d. e. n. i. f. o. t. e. p. b. a. t. i. s. p. o. s. t. e. m. e. r. i. t. o. s. l. a. b. o. r. e. s. a. p. p. t. i. f. i. r. m. i. t. a. t. i. s.

Monachis. si aut vouerit. vel etia. si fecerit votum priusquaz intraret monaste- rium. ar. xxij. q. v. noluit. et intel- ligo de voto ab- stinentie p. qd. alij scandalizentur

Monachum. moasteriu. quod no. est stri- ctius. vel si e. stri- ctius et forte tras- iuit causa leuita- tis ut. xix. q. iij. statuimus.

Item cler- cis. secunda ps. Verberibus. moderate tamen. xl. di. cu. beat.

Remittatur ergo abbas potest dispensare in remittenda regula ut hic. et de o. di. v. carnem. na et dispensare potest circa ordines. ut extra de eo qui furti. orbi. rece. cu. h. lato. et circa canonem late sententie. ut extra de sen. ex. cum illorum. Johannes. Q. i.

In duabus. de iure omni nullus potest habere plures ecclesias nisi in sex casibus. scilicet quanto ecclesie tenues sunt. ut. x. q. iij. vmo. et si una pendet ex altera. ut extra de eta. et q. li. eaz. te. et si habz vna omnia tam et alia intulata. ut. h. e. qui plures. extra de elec. dubu. et si eps dispensat cu aliquo. ut. lxx. di. scō. z. et ubi paucitas est hominum scilicet extra ciuitate. ut. h. e. e. i. i. fi. Item si ecclesia adheret prebende. ut extra de preben. extirpando. Johannes.

Clericus non onumeretur id est non intulatur. qz non debz onumerari inter clericos eiusdem ecclesie nisi sit intulatus. nec habz vocem in electione cu alijs licet percipiat fructus illius ecclesie. qz bn potest eps vel ecclesia concedere alicui beneficiu alicuius ecclesie non tñ est ibi canonicus. ut. x. vi. q. i. possessiones. qnqz etiā habet prebendam et non est canonicus. ut extra de magistris. qz nonnullis. et licet talem prebendam corporaliter teneat tñ dicitur vacare de iure. ut extra de consec. preben. et ec. non vacan. cu nris. et c. litteras.

Dñis sibi conerarijs. alias bn potest. ut. ff. de ope. liter. duoz.

Necessitate. quasi diceret. qd faciet clericus si habeat pauper ecclesiam. h. e. qrat victu artificis honesto. ut. xci. di. clericus. sed nonne si ecclesia pauper est debet vni aliq. ut. x. q. iij. vmo. sic. sed iste sciens a principio recepit pauper. vnd iputet sibi qz forte postea est de paupata. h. quero qua ecclesiam dicas pauper. nuquid illa que valet. x. marcas auri. ut. ij. q. vi. anteriorz. dico illam pauperz que non potest

necessitate asperio abbatis licentia regula remittatur. quod ita demuz fiet ut intra eadem monasterij septa manentes tamen sub abbatis potestate septas habere cellulas permittantur. abbati vero singulas diuersasqz cellulas aut plura monasteria habere non liceat. nisi tñ ppter incursum hostilitatis intra muros receptacula collocare. Verum hoc intelligendum est de monachis sacre et religiose viuentibus quibz vota specialis abstinentie vel alicuius distinctionis que generalis consuetudinem suorum fratrum excedat sine abbatis sui consensu mouere non licet. ne super eos fratres scandalizent. causa enim illoz statutu est h. qui regulares disciplinam subterfugientes peregrinationis vota sibi assumunt. qd nec monacho nec alicui clerico licet. ne hac occasione ad secularem conuersationem redeat.

Incipit causa vicemima prima.

Vidam archiepiscopum presbiter cuiusdam ecclesie preposituram alterius accepit nec priores vult relinquere. secularium qz negotiorum procurator efficitur qui claris et fulgidis vestibus se exornans ab episcopo suo corrigitur. relicto suo officio ad secularem iudicem habz ofugiu. Primum queritur. an clericus in duabus ecclesijs possit conscribi. Secundo. si vnam relinquere voluerit an liceat ei ad aliam transire. Tercio. an procurator secularium negotiorum clericis liceat suscipere. Quarto. an claris et fulgidis vestibus eis ornari expediat. Quinto. an ab episcopo correcti

honeste et sufficienter aliquem procurare. et preterea non potest hospites superuenientes recipere. ut extra de preben. de moachis. imo depositio tñ relinquitur qz sufficiat sibi et suis. ut. l. di. stutorat. h. cu omnes hospites indistincte teneamur recipere. ut. xliij. di. quiescamus. et domus clericorum omnibus debet esse communis. ut. xvi. q. i. qm quicquid. g. requiritur qz sit bitissima. nam diuicie bone sunt dummodo fiat ex eis misericordia. xxx. di. h. scripsimus.

suum officiu relinquere. et ad secularem iudicem ofugere valeat. **Q**uod

In duabus ecclesijs aliquem posse connumerari septima synodus prohibet dicens.

In duabus ecclesijs conscribi non debet clericus.

Clericus ab instanti tpe non onumeretur in duabus ecclesijs. Negotiationis enim est hoc et turpis lucris modum est et ab ecclesiastica consuetudine penitus alienum. audiuius enim ex ipsa dnica voce qz nemo potest duobus dnis seruire. aut enim vnu odio habebit et alterum diliget. aut vnu suffinebit et alterum stemnet. vnusquisqz enim fm apostolicam vocem in quo vocatus est in hoc debet manere. et in vna locari ecclesia. Que enim pro turpe lucrum in ecclesiasticis rebus efficiuntur aliena ofistunt a deo. ad vite vero huius necessitate studia sunt diuisa. ex his ergo qui voluerit acquirat corpori oportuna. At enim apostolus ad ea que michi opus erant et his qui mecum sunt ministraverunt manus iste. et h. quidem in hac fundata sunt vrbe. ceterum in villis que foris sunt propter inopia hominum indulgentur. Sed due ecclesie intelliguntur ecclesie duarum ciuitatum in quibus nullus debet ofcribi. Vnde in concilio calcedonensi statutum est.

Clericu in duabus ciuitatibus ecclesijs conscribi non oportet.

Sed contra nonnunquam episcopus vnus ciuitatis efficitur archiepiscopus alterius ciuitatis nec tamen potest ecclesiam deserit. sed prior ecclesia quasi commendata relinquitur secunda quasi titulata habetur. Vnde leo papa. iij. scribit. **In vna ecclesia intulatur altera sibi commendata potest habere.**

Qui plures ecclesias retinet vnam quidem titulataz aliam vero sub commendatione tenere debet. sic et illud in agathensi concilio intelligendum est. **duobus monasterijs vnus abbas posse non potest.**

Unum abbas posse non potest presbiter interdiximus. **P**otest etiam vtriusqz tanquam titulato posse. sed iure specialis non omnium. **V**nus episcopus duabus prescribitur ecclesijs.

di. h. scripsimus. expedie eni episcopus habet diuites subiectos. na impius habundat si habeat subditos locupletes. i. aut. coll. ij. ut iudi. sine q. qz suffra. q. et po. eligendi sunt diuites qz pauperes. i. aut. d. dolen. ciui. q. quibus contra videtur sufficere qz tñ necria hanc et illa necitas ar. taf ad victu et vestitu tñ. ut. xij. q. i. eps. h. hoc obtinuit fm illa tpa. xli. di. eps. vlt. hodie vero creuit decus ecclesie. ut de con. di. i. vasa. di. co hoc omnia consideranda fm qualitate persone et situ ecclesie. aliqo enim sufficit vnus qd non sufficit alij. ut. xli. di. no cogatur. et minus sufficit manenti extra vias communes qz in vicijs. et ofuotuo pui. cie in h. suada. e. ut. s. di. iij. erit. n. xij. di. sciendū. **I**n villis pre aut alijs extra ciuitatem hnt plures ecclesie. et hoc ideo qz extra ciuitate sunt pauci clerici et propter paucitate clericorum multa pmetunt. ut. l. v. di. p. r. cis. **I**te ea rone qz qz sunt extra ciuitate non ita cito inueniunt illos quibus sua artificia vendant. nec ita conuenienti foro hnt omnia sicut illi qui sunt in ciuitate. **S**i plures sub omnia datione. et illius ecclesie non est platus sed potius procura. ut. l. di. obi. tum. et. c. catinen. sis. et qui omnia dant pte reuocad qz vult. na omnia dare nichil aliud est qz deponere. ut. ff. de po. lucius. ff. de. v. sig. omnebare. die. ut de elec. ne. mo. v. incens. l. i. bro sexto.